

Ecologisch advies windpark Doetinchem

Betreft:

Ambtelijke reactie, provincie Gelderland, team Natuur op:

1. Toetsing GNN en GO Windpark Doetinchem Bureau Waardenburg, 7 februari 2023
2. Notitie bepaling verlies en impactfactor Groene Ontwikkelzone Windpark Doetinchem, Bureau Waardenburg (7 februari 2023)

Van:

[REDACTED] Provincie Gelderland

Naar aanleiding van gesprekken, meest recent op 20 dec 2022, zijn bovengenoemde notities opnieuw aangepast.

Figuur 1. Ligging windturbines, overdraaicirkels en onderdelen van Groene ontwikkelzone en Gelders natuurnetwerk.

Reactie op de rapporten van februari 2023

We constateren dat de rapporten nu al twee keer zijn aangepast n.a.v. eerdere opmerkingen. Ze zijn wel verbeterd, maar nog steeds niet bevredigend. Hieronder de kritiekpunten op hoofdlijnen, en vervolgens een schets hoe we tot een oplossing kunnen komen

Kritiekpunten

- Het rapport legt nog steeds nadruk op actuele natuurwaarde. Bovendien is die vrijwel alleen gebaseerd op waarnemingen NDFF, geen actuele inventarisatie. De scope moet breder: ook de potentiële waarde als het GNN-bos verder ontwikkelt, en de waarde als de EVZ wordt gerealiseerd.
- Mede daardoor worden effecten te licht beoordeeld, de nadruk ligt op dat de effecten gering zijn.
- De rapporten kunnen – en moeten – ook uitwerken hoe wordt bijgedragen aan de ontwikkelingsdoelen en in het bijzonder de evz.
- m.a.w.: erken dat er effecten zijn, en werk uit welke versterking daar tegenover staat.
- De onderbouwing dat voor het bosje in GNN geen kwaliteitsverlies optreedt is niet overtuigend (licht ik verderop toe). Dat betekent dat artikel 2.40 moet worden toegepast (groot algemeen belang en er zijn geen alternatieven), tenzij er een samenhangend plan is waarin de natuurkwaliteit per saldo verbetert. Dus extra bos toevoegen!

Uitgangspunten aanscherpen

Uitgangspunten voor toetsing van effecten op GNN, GO en impactfactor zijn in hoofdlijnen gelijk en moeten zichtbaar worden in de onderbouwingen, nl:

1. Betrek zowel huidige als potentiële natuurwaarde; kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen, welke relevante soorten van beoogde evz en natuurbeheertypen zijn mogelijk verstoord
2. Ga uit van worst case met realiteitszin.
 - Hanteer max. verstoringafstand voor deze typen/ relevante soorten
 - Ga uit van worst-case wielengte. Als nu wordt uitgegaan van 75 m maar het wordt 100 meer dan kunnen effecten wezenlijk anders zijn
3. Bepaal in welke mate deze soorten worden verstoord binnen de verstoringzone, door de fysieke aanwezigheid van windturbine, geluid, beweging/slagschaduw/ kans op aanvaring/schade door drukgolven nabij de wieken
4. De verstoringgraad is maximaal bij de as, en nadert 0% bij de rand van de verstoringzone. Onderbouw/ maak aannemelijk hoe de verstoringgraad afneemt vanaf de as van de windturbine naar de rand van de verstoringzone
5. Voor het bepalen van effect is de samenhang een belangrijk criterium. Bepaal effect op samenhang voor huidige en in dit gebied beoogde natuur (huidige natuurelementen + beoogde EVZ): blijft er voldoende ruimte zonder verstoring over voor de natuurelementen tussen de windturbines, en zijn deze onderling verbonden zonder verstoring
6. Kies locaties van GO-natuurversterking (en zo mogelijk ook van windturbines) dat de natuurelementen een samenhangend geheel vormen met minimale verstoring, mogelijk zelfs wegleidend bij de windturbines vandaan.

Tips voor verbetering van de uitwerking

Ad 1. Relevantie voor verstoring

kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen:

- Vogels bos
- Vogels dynamisch moeras/veenmoeras (relevant voor EVZ rietzanger)
- Natte graslanden, biotopen voor vogels van cultuurgronden; singels en hagen

Fysieke verstoring kan veel vogelsoorten betreffen; aanvaringsrisico:

- hoog opvliegende soorten vogels – buizerd, bruine kiek; uilen, reigerachtigen zoals roerdomp?
- hoog opvliegende soorten vleermuizen – alleen seizoenstrek? Alleen relevant als het gebied relevant is als trekroute? Is hier naar verwachting minder relevant ook gezien de doelsoorten. Wat hierover in kader van Wnb beschermde soorten zal moeten worden gezegd is voldoende.

Ad 2. Verstoringsafstand

Af te leiden uit de toets van bureau Waardenburg

- Bosvogels veelal niet meer dan 50 m, maar Spechten mogelijk tot 250 m
- Broedvogels open gebied /weidevogels tot 100 m
- Pm niet broedvogels veelal 150-400 m (Waardenburg-notitie bij windpark Culemborg), maar daarvoor zijn hier geen expliciete doelen

Het rapport legt nog steeds nadruk op actuele natuurwaarde, de scope is breder: ook de potentiële waarde als het GNN-bos verder ontwikkelt, en de waarde als de EVZ wordt gerealiseerd.

Mijn conclusie:

- Verstoringsafstand van 100 m lijkt een redelijke inschatting, maar in ieder geval minimaal de wieklengte
- Verstoring van het bos bij GNN worst case is 250 meter ivm spechten
- Indien deel van verstoringzone buiten GNN en GO valt, kan dit deel in mindering worden gebracht

Ad 3/4. Verstoringsgraad

Hoe ernstig is de verstoring van deze 5 windturbines?

Specifieke onderbouwing is niet goed mogelijk, maar dan toch net iets meer dan in het rapport staat.

- Verstoring is van hoger niveau binnen de overdraai vanwege de toevoeging aanvaringskans (roofvogels en reigerachtigen). Daarom uitgaan van 100% bij as, naar 50% bij rand overdraai
- Van rand overdraai tot buitenrand afnemend van 50 % naar 0 %. In het traject van verstoringafstand is dat ¼ deel (van 75 naar 100 m); maar aandeel in oppervlakte is veel meer. Teken het maar eens uit met cirkels

Ad 5/6

De EVZ rietzanger vereist geen aansluitend lang lint van natuurelementen, dat voor EVZ winde wel maar alleen in een smalle strook langs de Oude IJssel.

Verdere opmerkingen

1. In het plan zijn nog geen toegangswegen opgenomen. Ook deze kunnen effect op natuurwaarden hebben en moeten meegewogen worden in het berekenen van de impactfactor
2. Op p.11 staat: *""Er is geen sprake van nadelige gevolgen voor de landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische en bodemkundige waarden van de GO, alsmede de kwaliteit van lucht, water en bodem. De windturbines komen geheel op agrarische grond te staan en buiten dergelijke elementen. De overdraai heeft geen invloed op deze waarden. ""*
Zo'n algemene formulering is onvoldoende toetsing. Geomorfologische en bodemkundige waarden zijn geen elementen maar wijdverbreide waarden. Als er lokaal bijzondere waarden aanwezig zijn kunnen deze worden aangetast door turbinevoeten en verhardingen
3. Ook moet er aandacht zijn voor beïnvloeding van de waterhuishouding, met name in de aanlegfase als er wellicht bemaling nodig is.